

Prvý krát od zavedenia eura Fínsko porušilo pravidlo 3% deficitu.

V Európe stále platí - kto neporušuje fiškálne pravidlá, okráda svoju (politickú) rodinu!

Kto je najvzornejší správca verejných financií v EÚ? Je to Nemecko, Holandsko, či Fínsko? Správna odpoveď je nikto. Ťažko totiž nájsť krajinu, ktorá by nemala dačo za ušami. Napríklad najnovším hriešnikom v porušení pravidiel výšky deficitu verejných financií je Fínsko. V roku 2014 sa im po prvý krát od zavedenia eura „podarilo“ porušiť pravidlo 3% deficitu, keďže finálne čísla ukázali deficit 3,2% HDP. Hoci krajina v krízových rokoch pôsobí skôr nenápadne a radí sa ku krajinám „jadra“, fínsky rast HDP sa posledné tri roky drží okolo nuly, či skôr pod ňou.

Politici majú apetít míňať cudzie peniaze prakticky neobmedzený, bez ohľadu na geografickú polohu krajiny. Hoci írsky dlh (najmä kvôli záchrane bánk) v posledných rokoch vyletel extrémnym tempom, krajina prešla slušný kus cesty k jeho konsolidácii. Napriek tomu v roku 2014 mala deficit okolo 4% HDP (rok pred tým cez 7%). No blížia sa voľby a tým aj nepokoj vo výdavkoch. Írska fiškálna rada schválila zámer vlády na rok 2016 navýšiť verejné výdavky.

Alebo Taliansko. Miestna finančná polícia preskúmala v roku 2014 štátne zákazky v hodnote 4,6 miliardy eur. V rámci takmer biliónových výdavkov je to len ovocná muška. No podľa zistení polície bolo 2,6 miliárd vyplytvaných a z toho 1,5 miliardy bolo priamo predmetom sprenevery. Teda 57 % skúmaných zdrojov bolo vyplytvaných. Slušné číslo a zároveň pripomenutie, že šetriť sa skutočne ešte dá, ako na Slovensku, tak aj v celej Európe.

Gréci splatili 460 miliónov eur Medzinárodnému menovému fondu.

Grécky premiér a jeho vláda strávili posledný týždeň presviedčaním všetkých naokolo, že štvrtkovú splátku 460 miliónov eur Medzinárodnému menovému fondu splatia – a tak aj spravili. Opäť tak raz posunuli súdny deň o niečo neskôr. Zároveň dokázali deň pred tým refinancovať 1,14 miliardy krátkodobého dlhu. To však také prekvapenie nebolo, kúpili ho grécke banky a dopyt akurát pokrýval ponuku.

Apropo, grécke banky. Hoci sú to formálne nezávislé komerčné inštitúcie, politické spojenie je hrubé ako kotevné lano. Od nástupu Tsiprasa sa vymenili riaditelia dvoch najväčších bánk, National Bank of Greece a Eurobank, za ľudí blízkych novej vláde. Rovnako bol donútený rezignovať predseda Hellenic Financial Stability Fund (HFSF), fondu, ktorý má na starosti záchranu bánk (na ktorú dostal k dispozícii 40 miliárd eur). Pritom tento fond by mal byť absolútne nezávislý od vlády. Domáce banky skupujúce krátkodobý grécky dlh sú však nevyhnutným spojením gréckych verejných financií so svetom živých a politická garnitúra len tak ľahko nepustí opraty. Raz darmo, banky a vlády spia v jednej posteli.

Inak ostáva v krajine všetko naďalej dokorán otvorené. Pesimisti tipujú, že štátna pokladnica nebude mať na výplatu najbližších dôchodkov a platov štátnych zamestnancov, teda už 14. apríla.

Aby ešte viac poduril Brusel, bol Tsipras v Moskve sondovať možnosti.

Aby ešte viac poduril Brusel, Tsipras bol v Moskve sondovať možnosti. Striktne sa ohradil, že by Grécko „bolo žobrákom, čo si po krajinách chodí pýtať pôžičky,“ (otázne je, čo teda vlastne robí posledné dva mesiace pri návštevách Bruselu?). No aj tak nezabudol povedať, že vo vzťahoch medzi Gréckom a Ruskom nastáva nová jar. Korunu tomu opäť nasadil minister obrany Panos Kamenos z koalíciej strany Nezávislí

Gréci. Len stabilné Grécko je vraj zárukou, že do Európy nebude prenikať Islamský štát, čím nadviazal na nedávne výroky o vpúšťaní nelegálnych imigrantov do Európy. Vyjednávania s európskymi politikmi budú po takýchto správach len a len srdečnejšie... Európa sa zatiaľ ďalej pripravuje na prípadný Grexit. Britská centrálna banka prikázala britským bankám pripraviť plány pre prípadné vystúpenie Grécka z eurozóny.

ECB prišla s prvými štatistikami kvantitatívneho uvoľňovania. Do 3. apríla nakúpili centrálna banka eurosystému dlh za 52,5 miliardy eur, čím zhruba splnila cieľ, keďže k tomu pridala aj 8 miliárd iných aktív ako štátneho dlhu. Viac ako polovicu štátnych dlhopisov tvoril nemecký, francúzsky a taliansky dlh. Trezory sa naplnili aj 506 miliónmi slovenského dlhu.

Zahraničné, najmä americké spoločnosti predávajú dlh denominovaný eurách.

Kvantitatívne uvoľňovanie v Eurozóne má aj globálne dopady. Do Európy sa zbiehajú zahraničné, najmä americké spoločnosti a predávajú dlh denominovaný eurách. Úrokové miery sú tu totiž tak nízke, že sa im predaj dlhu opláti aj s dodatočným nákladom na zahedžovanie kurzového rizika. Až dve tretiny zo 60 miliárd korporátnych dlhopisov s investičným ratingom, predaných v Európe v marci, boli z cudzích krajín. No do Európy sa zbiehajú aj vydavatelia „junk“ dlhopisov, ktoré tiež idú na odbyt za dobré ceny. QE definitívne spôsobí rast. Len či to bude rast hospodárstva.

Dobré správy prišli z Venezuely. Krajina dosiahla najvyššie štádium socializmu. Nie, nejde o komunizmus, ako sa kedysi učilo na hodinách marxizmu. Vo Venezuele po obväzoch, rakvách, či potravinách nastal nedostatok tovaru, ktorý oddeľuje stredovek od moderny, civilizáciu od barbarizmu – toaletného papiera. Dokonca taký, že hotely popredu informujú turistov, aby si zobrali svoj vlastný. Dosiahnuť plánovačom tento úspech trvalo asi 16 rokov.

Verím, že vy si veci plánujete lepšie. Minimálne zásoby toaletáku!

Martin Vlachynský
9.4.2015